

'GTST is één groot polder- model'

TEKST FRANK WAALS
FOTOGRAFIE ANP

Goede Tijden, Slechte Tijden weet al 28 jaar knap elke storm te overleven; van acteurs die hun boekje te buiten gaan tot een RTL-directeur die vloekt in eigen kerk door de soap de nek om te willen draaien. Vast anker in die zoektocht naar de tijd van onbezorgdheid is **Caroline De Bruijn**, sinds het derde seizoen vertolkster van Ludo's knipperlichtpartner **Janine Elschot**. 'Wij lopen als makers zo'n zeven weken voor op schema en zitten al vol in het nieuwe seizoen. Al mag ik dat niet zeggen, geloof ik.'

B

Ja, en de week erop ligt dit interview in de winkel.

'Dit heb ik nou elk jaar. Een ander die mij moet vertellen wanneer het seizoen er op televisie opzit. Wij lopen als makers zo'n zeven weken voor op schema en zitten qua verhaallijn al vol in het nieuwe seizoen. Al mag ik dat ook niet zeggen, geloof ik. Overleeft Janine namelijk de zomer wel? Nou, bij deze: ja! Al kan er tijdens de zomerbreak nog dagelijks naar 35 *GTST Classics* uit 28 seizoenen gekeken worden. Dat is alleen al vanwege de kapsels de moeite waard. Zelf ben ik nu even vrij en dat was wel nodig ook. Met het derde seizoen van *Romancing the Globe*, het reisprogramma dat Erik (de Vogel, red.) en ik maken erbij was het een hectisch jaar. We zijn in British Columbia, Thailand, New York, Noord-IJsland, Sri Lanka en Parijs geweest. Tegelijkertijd maakte ik ook twee reportages voor het *GTST Magazine*. Het is prachtig geworden.'

Jaren geleden liet een actrice eens een compleet script op Schiphol slingeren ➤

Bijna vakantie?

'Even zien. Nog een weekje draaien en dan ben ik inderdaad vijf weken vrij. Ook met kerst en in de maand mei hebben we een break van twee weken, maar alle andere feestdagen zoals Pasen en Pinksteren slaan wij helaas over. Op straat word ik veel aangesproken over het einde van het seizoen, maar ik moet je eerlijk bekennen dat ik geen idee heb wanneer de zomer-cliffhanger van *GTST* wordt uitgezonden. Deze week?'

NIEUWE REVU ONTMOET CAROLINE DE BRUIJN

Waar? In De Huiskamer, het inpandige Endemol-café waar cast en crew van *GTST* tussen de opnames door hun rust pakken. **Wanneer?** Dinsdag 3 juli op het heetst van de dag. Korte broeken- en slippersweertjes. **Verder nog wat?** Caroline was enkele minuten voor ons gesprek nog Janine, want ze komt direct van de set af rennen. 'Even een muntthee en een gesprek en dan gaan we gewoon weer terug naar Meerdijk.' Draaidagen beginnen 's morgens vroeg en kunnen soms doorgaan tot 19.00 uur. Qua opnames lopen de makers ongeveer zeven weken voor op de tv-uitzendingen. Caroline is in de serie recordhoudster wat betreft het aantal huwelijken. De meeste uiteraard met Ludo, want beiden scheidden ook net zo makkelijk weer. Na vier nominaties won *GTST* in 1995 de Gouden Televizier-Ring.

en jullie werken dagelijks met figuranten. Is het lastig om nieuwe ontwikkelingen geheim te houden?

'Voor de oplettende *GTST*-fan is soms wel duidelijk wat we gaan doen, aangezien we door het land heen ook regelmatig buitenopnames hebben. Men signaleert je, maar volgens mij vinden die kijkers het juist alleen maar leuk om ook onderdeel uit te maken van een geheim. Iets weten wat een ander nog niet weet. Figuranten op de set tekenen voor geheimhouding en zelfs alle bezoekers van *GTST*-evenementen, die we een aantal keren bij de start van een nieuw seizoen organiseerden, hielden netjes hun mond dicht. Dat waren toch een paar honderd man die de eerste uitzending al mochten zien, maar niets lieten uitlekken.'

Zijn er ook regels waar je als acteur aan moet voldoen?

'Het ligt eraan wie je bent. Het is natuurlijk geen verrassing meer om Erik en mij dagelijks het EndemolShine-gebouw binnen te zien lopen, maar er zijn weleens rollen of terugkerende acteurs die eigenlijk met een papieren zak over hun hoofd het pand of via de garage het pand moeten betreden om de verrassing niet al meteen weg te geven. Iets wat je dan ook nog eens anderhalve maand moet volhouden, totdat je debuteert of terugkeert uitgezonden wordt. Aangezien ik niet dagelijks om 20.00 uur voor die buis zit, peil ik een beetje aan de reacties op straat hoever we op dat moment zijn met de serie. *GTST* is natuurlijk al zo lang een instituut en een vast onderdeel in het leven van heel veel mensen, al merk ik wel dat er langzaam een verschuiving plaatsvindt in televisieland.'

As the World Turns stopte in 2010 na 54 jaar. Kun je je voorstellen dat *GTST* dat ooit ook overkomt?

'Niemand had kunnen denken dat wij in Nederland überhaupt zover zouden komen als nu het

geval is. In de Amerikaanse markt heb je altijd nog wel een bepaald afzetgebied voor je product, maar hier heb je te maken met een veel kleinere markt. Dat *GTST* het voor elkaar heeft gekregen om al bijna dertig jaar zo steady door te gaan is daarom best knap. Zeker nu we in een tijd leven waarin het lineaire kijken steeds meer onder druk komt te staan. De vaste ankerpunten op een avond zijn een beetje aan het wegvalen. De journaals worden nog wel op het moment van uitzenden bekeken, maar verder kijkt men steeds vaker programma's online terug of al vooruit. De lol was juist altijd om je elke dag weer te kunnen verkneukelen op een nieuwe aflevering, al stond de zomercliff dit jaar niet al een week eerder op Videoland omdat deze opnieuw moest worden opgenomen. Omdat ons verhaal te veel overeenkomsten had met een recente gebeurtenis in het echte leven. Ik ben benieuwd wat de toekomst gaat brengen. Het lijkt misschien of iedereen nu in rep en roer is vanwege dalende kijkcijfers, maar als je de online cijfers erbij optelt, zou het zomaar kunnen zijn dat je op hetzelfde niveau als voorheen uitkomt. Het gaat ons erom dat mensen nog kijken, niet zozeer op welk platform ze dat doen. Maar of de serie ook de 54 jaar zal volmaken? Geen idee.'

Precies op het moment dat de #MeToo-beweging ook ons land aandeed, werd er *GTST* een verhaallijn over machtsmisbruik in een ziekenhuis ingezet. Zuur?

'Die timing was inderdaad bijzonder, maar wist je dat wij het vaker hebben meegemaakt dat we een scène spelen terwijl diezelfde gebeurtenis bijna op exact hetzelfde moment in het echt ook plaatsvindt? In 2013 eindigde het seizoen met een dodelijk parachute-incident en ook in het echt vond dat toen exact op die manier plaats. Verhaallijnen worden soms een jaar van tevoren al ingezet, dus je kunt zoiets echt niet voorspellen. Wat betreft de #MeToo-scènes in het ziekenhuis liep het ook weer precies gelijk met het echte leven, maar was het juist oké dat we dat lieten zien. Ik zou het zelfs absurd hebben gevonden als die verhaallijn was aangepast.'

Is er veel over gesproken bij jullie?

'Het was het gesprek van de dag, ja. Het is goed dat het naar buiten kwam, al heb ik er persoonlijk gelukkig nooit mee te maken gehad. Voor

collega's die wel slachtoffer werden is het natuurlijk verschrikkelijk. Acteurs zijn kwetsbaar omdat we afhankelijk zijn van de bijna persoonlijke waardering van een castingdirector of regisseur. Hoe je het wendt of keert, je moet toch in de smaak vallen om die ene rol te krijgen. Daar ga je natuurlijk al het hellende pad op. Met een kantoorbaan kun je het veel meer buiten jezelf zoeken, als acteur zijn je lichaam en je gezicht je product. Daar moet je het mee doen. Nu hoeven we bij *GTST* nooit helemaal uit de kleren, maar er zijn natuurlijk legio films en series te noemen waarbij dat wel het geval is. Het zou absurd zijn als, door alle voorbeelden van misbruik nu, een scenario-schrijver geen seksscènes meer zou kunnen schrijven of men niet meer kan vragen je lichaam te tonen als dat voor een bepaalde scène vereist is. Op professioneel niveau daarmee bezig zijn om het verhaal eer aan te doen is iets anders dan je macht inzetten om iets van een ander gedaan te krijgen wat hij of zij eigenlijk niet wil. Alle ophef heeft ervoor gezorgd dat duidelijk werd dat sommige dingen echt niet door de beugel kunnen. Mocht er wel opnieuw iets misgaan, dan denk ik dat men er makkelijker mee naar buiten durft te komen dan voorheen.'

Met welk verwachtingspatroon stappen nieuwe, jonge acteurs bij *GTST* hier de set op?

'Ik denk dat heel veel jonge acteurs verwachten dat iemand ze gaat vertellen hoe ze hun rol moeten invullen of wat er van hen verwacht wordt. In dit vak moet je echter vooral je eigen weg zoeken. Zeker bij een productie als *GTST* zie je heel veel nieuwelingen in het begin een afwachtende houding aannemen ten opzichte van de regisseur, maar ze gaan je echt niet elke dag vertellen hoe je aan de start moet verschijnen. Proactief te werk gaan en ook blijven is hier heel belangrijk. Dus niet op een gegeven moment denken dat je het allemaal wel weet, want dat maakt het voor jezelf alleen maar stomvervelend. Ik heb nog steeds lol in mijn werk, omdat ik na al die jaren nog steeds nieuwe dingen uitprobeer. Hier werken kan overigens ook een verademing zijn wanneer je agenda overloopt met projecten en deadlines, zoals bij ons het werken aan *Romancing the Globe*. Wanneer je aan duizend dingen moet denken, is niets lekkerder dan even de studio binnen lopen

'Terugkerende acteurs moeten hier eigenlijk met een papieren zak over hun hoofd het pand betreden'

en eventjes alleen maar bezig zijn met de scènes die je moet spelen. Echt even in het moment staan en alles daarbuiten vergeten.'

Als actrice ben je vakmatig beter dan twintig jaar geleden. Is het lastig om tegenover jongere acteurs te staan waarbij je soms niveauverschil ziet?

'Is dat zo? Dat is niet de bedoeling, namelijk.'

Overduidelijk.

'Je moet elke dag je best doen, maar met acteren heb je ook nog eens te maken met een aangeboden talent dat er wel of niet is. Aan die basis kun je simpelweg niets veranderen. Leren en bijspijken is absoluut mogelijk, maar over het algemeen kun je vrij snel zien of het er bij iemand in zit of niet. Bij ons kom ik eigenlijk nooit mensen tegen waarbij ik het gevoel heb dat het 'm niet gaat worden. Als acteur in deze soap moet je ongelooflijk flexibel kunnen zijn en de één is daar gewoon wat sneller in dan de ander. Er zijn op een set zoveel dingen om rekening mee te houden naast het geloofwaardig overbrengen van de gevraagde emotie. Je moet je spel steeds nieuw houden, maar ook herhaalbaar maken, zodat verschillende takes van de scènes niet te veel van elkaar afwijken en in de montage logisch achter elkaar te zetten zijn. Je moet de posities van de camera's in de gaten houden en je aan de mise-en-scène houden. Al die disciplines tegelijk onder de knie krijgen, leer je ▶

‘Ik wil het de kijker niet aandoen om plotseling in operagezang uit te barsten’

Zowel in het echte leven als in de soap is Caroline De Bruijn getrouwd met Erik de Vogel/Ludo Sanders, hier samen op de set in 1997.

door meters te maken en ervaring op te doen. Vergelijk het met een prullenbak die een paar meter verderop staat en waar je een propje in wil gooien. Soms is het raak, maar soms gooi je er een beetje naast. Als je maar wel voortdurend op hetzelfde punt mikt en niet finaal de andere kant op gooit. De één kan gewoon net wat beter mikken dan de ander, maar met oefening wordt iedereen beter.’

Tot het punt dat je als actrice zelfs kunt overstappen naar de rol van regisseur. Charlotte Besijn was jarenlang je tegenspeelster, maar is nu baas op de set.

‘Ze brengt inderdaad structuur aan, maar eigenlijk is het bij ons niet heel erg hiërarchisch allemaal. We communiceren veel en als zich een probleem voordoet, moet dat zo snel mogelijk uit de weg omdat er weinig tijd is om lang in zulke dingen te blijven hangen. Die instelling heeft iedereen, door alle disciplines heen, en dat maakt het bij GTST tot één groot poldermodel. Alles verloopt heel vriendschappelijk en iemand die onze manier van werken minder goed aanvoelt, verdwijnt vaak ook snel weer uit beeld. Regisseren past Charlotte als een jas, maar ik zal altijd blijven acteren. Het is een vak waarin je dankbaar oud kunt worden, omdat je op je zeventigste weer andere rollen kunt spelen dan op je twintigste. Je kunt het een leven lang uitoefenen, tot je er letterlijk bij neervalt.’

Jette van der Meij zien we als Laura haar passie zingen weleens uitoefenen. Janine zien we echter nooit in de buurt van ballet en opera, jouw liefhebberij.

‘Godzijdank niet, zeg! Ik wil het de kijker ook niet aandoen om plotseling in operagezang uit te barsten of in een tutu en op spitzen door de ruimte te springen. Dansen heb ik heel lang met ontzettend veel passie gedaan, maar op een gegeven moment moest ik daar echt mee stoppen. Ik zat op de balletacademie en studeerde tegelijkertijd rechten. Dat kan natuurlijk helemaal niet, al was ik van mening dat het prima samen ging. Uiteindelijk heb ik daar mijn ongelijk dus wel in moeten toegeven, al heb ik beide opleidingen wel afgemaakt. Ballet is ontzettend mooi, maar ook zwaar en intensief. Bovendien moet je buitengewoon goed zijn om überhaupt iets te kunnen bereiken en ik denk dat ik uiteindelijk toch niet mijn hele leven in dienst wilde stellen van topsport. Want dat is het. Ik kreeg

last van mijn knieën en ontdekte op een dag toneelspelen, wat echt een openbaring was. Ik kon mij dus wel degelijk uitdrukken zonder de techniek die voor ballet vereist was. Nadat ik gestopt was, ben ik tien jaar lang met een grote boog om ballet en opera heen gelopen, want ik kon het gewoon niet meer aan. Dansen was natuurlijk zo’n grote liefde geweest. Als je die moet afkappen, kun je elkaar maar beter ook even niet zien. Uiteindelijk stapte ik toch maar weer eens het theater in om te zien of de magie er nog steeds was. Na een voorstelling van *Romeo & Julia* met de muziek van Prokofjev was ik direct weer verkocht. Die oude liefde en ik zijn dus gelukkig weer dik bevriend met elkaar en voor GTST Magazine heb ik er een reportage over gemaakt.’

Naast je werk zijn Erik en jij ook ambassadeurs van KidsRights. Wat heeft jullie dat gebracht?

‘Het is een organisatie die samen met kinderen werkt aan een wereld waarin kinderrechten worden gewaarborgd. KidsRights is ervan overtuigd dat kinderrechten beter nageleefd worden wanneer kinderen zelf meebeslissen over de zaken die hen direct aangaan en zij zelf in actie kunnen komen. Erik en ik reizen veel en realiseren ons daardoor maar al te goed wat een walhalla Nederland eigenlijk is. Wij kennen veel openheid en durven de hele #MeToo-affaire hier ook aan te zwengelen, terwijl dat in veel andere culturen volstrekt ondenkbaar is. Daar praat je niet over iets schaamtevol dat je is overkomen. Als je het toch te berde brengt, krijg je vaak dubbel en dwars het deksel op de neus omdat men dat simpelweg niet pikt. Verkracht? Dan zul je er wel zelf om gevraagd hebben. Besmet met hiv? In Midden-Afrika ben je dan in veel gevallen nog steeds een paria en totaal onaanraakbaar. Over het algemeen is hiv een seksueel overdraagbare aandoening, maar het kan ook van moeders op kinderen worden overgedragen. Ik heb kinderen gesproken die verstoten waren door de familie en maandenlang doodziek in een ziekenhuisbed lagen zonder ook maar één keer bezocht te worden. Puur uit angst om het ook te krijgen, terwijl daar natuurlijk wel wat meer voor nodig is.’

Dubbele pijn dus?

‘Inderdaad. Besmetting is al vreselijk, maar de uitsluiting uit een gemeenschap misschien nog

wel veel erger. Slachtoffers voelen zich doodeenzaam en weten dat een cultuuromslag niet van vandaag op morgen een feit is. De hele attitude van mensen is in veel landen zo wezenlijk anders, daar kunnen wij onze westerse zienswijze niet zomaar op loslaten. Men is vaak lichtjaren verwijderd van de manier waarop wij in Europa in het leven staan. Het gaat zelfs zover dat een van de belangrijkste hulpverleners op het gebied van hiv en aids een groot geheim met zich meedroeg. Hij zette bij leven allerlei projecten op en stimuleerde kinderen open en eerlijk te zijn over hun conditie, maar stierf zelf uiteindelijk aan aids. Niemand wist iets! Hij zat in die laatste jaren zo in de ontkenning dat hij ook geen medicijnen slikte die voor hem wel voorhanden waren, maar onmogelijk te gebruiken waren. Wat als men erachter kwam dat hij elke maand een nieuwe voorraad insloeg? Dan kon hij het net zo goed meteen van de daken schreeuwen. Dat durfde hij dus niet. Heel erg pijnlijk.’

Voorlopig blijven jullie je dus inzetten?

‘Zeker weten. KidsRights gaat in tegenstelling tot veel andere organisaties juist uit van de kracht van kinderen en gelooft dat zij echt in staat zijn veranderingen teweeg te brengen. Niet alleen op het gebied van gezondheid, maar ook bijvoorbeeld in de strijd tegen geweld tegen kinderen, en kinderarbeid. KidsRights doet er alles aan om kinderen ook echt invloed te geven. In Rotterdam hebben we bijvoorbeeld een maand geleden samen met Afrojack het Global Changemaking Platform gelanceerd, waar kinderen uit de hele wereld hun ideeën over een betere wereld kwijt kunnen en kunnen delen. Dit effect wordt verder versterkt door de samenwerking met Nickelodeon, waarmee kinderen in meer dan 170 landen bereikt worden. Ik zie dat echt heel invloedrijk worden. We zien het in onze rol als belangrijkste taak het onzichtbare echt zichtbaar te maken. Waar we kunnen, dragen Erik en ik natuurlijk ons steentje bij!’ ✖